

Varenyk Victoriia Nikolaevna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Finance, Accounting and Taxation
Alfred Nobel University

Dongauzer Julija Sergeevna

Graduate Student
Alfred Nobel University

OPTIMIZATION OF CALCULATING ACCOUNTS BY TAXES AND COMPULSORY PAYMENTS FOR ENTERPRISES OF WHOLESALE TRADE

Summary

The necessity of optimizing the accounting of taxes and mandatory payments calculations is substantiated. The accounting scheme for the accrual and payment of personal income tax on Proftechnosnab LLC is given. The general accounting scheme for the accrual and payment of a single social contribution is given. The stages of the improved methodology for analyzing tax calculations for Proftechnosnab LLC are given. The tax planning method for Proftechnosnab LLC is given. The results of tax planning for Proftechnosnab LLC are justified.

Key words: calculations, taxes, accounting, tax liabilities, income tax, optimization, value added tax, single social contribution.

УДК 657.6

Вареник Вікторія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних фінансів, обліку та оподаткування
Університету імені Альфреда Нобеля

Зубарева Ольга Олександрівна

магістрантка
Університету імені Альфреда Нобеля

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ТДВ «ІНСТИТУТ «ДНІПРОДІПРОТРАНС»

Обґрунтовано необхідність проведення аудиту виробничих витрат на підприємстві. Розроблено стадії аудиторського процесу для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс». Розглянуто детально кожен етап. Представлено загальний план процедур аудиту витрат на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс». Подано програму аудиторської перевірки для проведення аудиту витрат для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс». Представлено анкету перевірки витрат на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс».

Ключові слова: витрати, виробничі, собівартість, аудит, програма аудиту, план процедур аудиту, перевірка, анкета.

Постановка проблеми. Основою успішності підприємства є прибуткове виробництво продукції або надання будь-яких послуг. Важливість цього процесу потребує звернутися до аудитора для того, щоб перевірити точність ведення обліку виробничих витрат, оскільки без висновку експерта неможливо зрозуміти достовірність фінансової інформації в усіх її аспектах. Аудитор повинен з'ясувати, наскільки діючи на підприємстві методика його ведення відповідає нормативним документам.

Враховуючи вищевикладене, вирішення проблеми удосконалення методики проведення аудиту витрат на підприємстві та обґрунтування підходів до його формування та використання.

Постановка завдання. Для вирішення окресленого кола питань на основі узагальнення світового наукового та практичного досвіду щодо методики аудиту виробничих витрат на підприємстві складено алгоритм стадій процесу аудиту для підприємства на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними первинними документами, що регламентують утворення виробничої собівартості під

час аудиторської перевірки, є: картки складського обліку, лімітно-забірні картки, акти проведення ремонтів та технічного обслуговування та ін. Основним документом, що відтворює склад виробничих витрат є калькуляція продукції.

Відповідно до вищесказаного, проведення аудиту витрат є обов'язковим, бо підприємство може нерационально та неправильно відтворювати калькуляцію собівартості, тим самим або занижувати або завищувати показники надання послуг, як наслідок, спотворювати реальну ціну на послугу.

Для початку, аудитору потрібно з'ясувати особливості роботи на підприємстві для більш якісної перевірки. У свою чергу, вивчення процесу особливостей роботи припускає аналіз технічних документів, положень, посадових інструкцій, схеми документообігу, прийнятої облікової політики підприємства, матеріальних і фінансових ресурсів.

Так як, на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» відсутня така процедура, як проведення аудиту пропонуємо запровадити проведення аудиту витрат на підприємстві.

У процесі аудиту потрібно визначити основні етапи та стадії аудиторської перевірки витрат.

Рис. 1. Стадії аудиторського процесу для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс»

Стадії аудиторського процесу представлені на рис. 1.

Згідно рис. 1 бачимо, що для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» аудиторський процес буде складатися з трьох стадій: підготовчої; проведення і завершальної.

Перша стадія аудиту витрат – підготовча – передбачає встановлення об'єкту аудиту витрат та методики підготовки до аудиторської перевірки.

Друга стадія, яка називається проведення – передбачає сам процес аудиторської перевірки витрат.

Третя стадія завершальна – передбачає консолідацію інформації, аналіз результатів та складання аудиторського висновку.

Розглянемо кожну стадію більш детально.

На першій стадії аудиту витрат – підготовчій – буде створюватися програма аудиту та наказ.

На цьому етапі буде розроблятися план процедур аудиту витрат, який представлений в табл. 1.

На підготовчому етапі аудиторю слід ознайомитися з діяльністю ТДВ «Інститут «Дніпро-

діпротранс». В процесі ознайомлення аудитор визначає аудиторський ризик. Для оцінки аудиторського ризику необхідно розрахувати його складові частини: властивий ризик, ризик контролю, ризик невиявлення помилок. Величину загального аудиторського ризику (АР) аудитор встановлює, в залежності від умов перевірки, на рівні 1-5%. В даному випадку обирається ризик на рівні 4%, тому що система внутрішнього контролю на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» є не досить надійною, оскільки відсутній автоматизований процес обліку.

На основі анкети отримується оцінка властивого ризику та ризику контролю. Для цього в анкеті даються відповіді на питання («так» чи «ні»), підраховується загальна кількість відповідей, які характеризують високий ризик (X) і ділиться це значення на загальну кількість питань в анкеті (Y). Отже, частка властивого ризику та ризику контролю складає:

$$BP*PK=X/Y \quad (1)$$

$$BP=9/40=0,23$$

Визначаємо ризик невиявлення помилок за формулою:

$$РНП=(AP/(BP*PK))*100=(AP/Z)*100=W\% \quad (2)$$

$$РНП=(AP/(BP*PK))*100=(0,04/0,23)*100=17\%$$

Це означає, що під час аудиту суттєві помилки, можливо, залишаться не виявленими на 17%, тому перевірити необхідно 83% всієї інформації. Також потрібно розрахувати показник суттєвості. Рівень суттєвості – це найбільше значення помилки бухгалтерської звітності, починаючи з якої її кваліфікований користувач з великим ступенем ймовірності робить неправильні висновки та приймає неправильні рішення.

Таблиця 1

Загальний план процедур аудиту витрат на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» [2]

№ п/п	Етап аудиторської перевірки	Мета завдання	Аудиторські процедури	Термін виконання, виконавець
1	Підготовчий	Дослідити підприємство (ознайомитись із структурою, технологією, минулими порушеннями та ін.)	Укладання договору, ознайомлення з діяльністю підприємства, оцінка системи внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, суттєвості, планування аудиту виробничих витрат	
2	Фактичний (основний)	Перевірити процес формування витрат	Перевірка повноти та правильності формування залишків на початок періоду. Перевірка правильності, обліку формування складу прямих матеріальних витрат. Перевірка правильності обліку витрат на оплату праці. Перевірка правильності обліку нарахування амортизації необоротних активів. Перевірка правильності обліку нарахування амортизації необоротних активів. Перевірка правильності обліку нарахування та розподілення загальновиробничих витрат. Перевірка правильності обліку інших прямих витрат. Перевірка та аналіз правильності, повноти калькуляції продукції. Перевірка правильності, повноти формування статей калькуляції продукції згідно з аналітичним обліком виробничих витрат підприємства. Перевірка та аналіз правильності повноти зіставлення синтетичного та аналітичного обліку з формами звітності	
3	Заключний	Формування думки щодо обліку витрат на підприємстві	Здійснення, аналіз та обґрунтування отриманої інформації (підготовка аудиторського висновку та складання аудиторського звіту)	

Аудитор обирає 0,2% від загальної суми собівартості продукції у ф.1 «Баланс». Потім аудитор складає план, програму проведення аудиту і бюджет витрат часу і, відповідно до цього, розпочинає проводити перевірку.

На другій стадії – проведення – передбачає проведення аудиторської перевірки витрат.

Проведення аудиторської перевірки передбачає здійснення наступних процедур:

- визначення, оцінка тестування системи внутрішнього аудиту (контролю);
- підтвердження залишків на рахунках бухгалтерського обліку;

Для перевірки витрат аудитор буде складати відповідну таблицю, яка буде називатися програма аудиторської перевірки, яка представлена в табл. 2.

Для того, щоб аудитор зміг скласти програму аудиторської перевірки йому необхідно провести опитування за питаннями, які наведені в табл. 3.

Програма аудиту деталізує загальний план проведення аудиторської перевірки, містить перелік аудиторських процедур, необхідних для досягнення мети перевірки, складається до початку аудиторської перевірки, але в процесі аудиту вона може змінюватися.

Під час аудиторської перевірки витрат на підприємстві аудитор повинен фіксувати результати аудиту у робочих документах.

Робочі документи аудитора – документи, що створюються в процесі аудиту з метою управління ним, або використовуються як докази достатньої обґрунтованості думки аудитора щодо достовірності бухгалтерської інформації.

Аудитор буде розробляти таблиці, які буде використовувати як робочі документи. Табли-

ці будуть включати перевірку відображення та правильності формування прямих матеріальних витрат, перевірку відображення та правильності формування прямих витрат на оплату праці та ЄСВ, перевірку відображення та правильності формування нарахування амортизації необоротних активів, перевірку відображення та правильності формування інших прямих витрат, перевірку відображення та правильності формування загальнопромислових витрат, вибірково перевірка складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції, перевірку правильності відображення кореспонденції рахунків синтетичного та аналітичного обліку виробничих витрат на підприємстві.

В кожній таблиці аудитор буде прописувати показники, які він буде відображати на початок періоду і на кінець. Також в таблиці обов'язково необхідно порівнювати дані підприємства і аудитора. Тому буде дві відповідні колонки для порівняння. Останньою колонкою буде відхилення значень показників.

Висновки з проведеного дослідження. З наведеного вище можна зробити наступні висновки. Відповідно до вищесказаного, проведення аудиту виробничих витрат є обов'язковим, бо підприємство може нерационально та неправильно відтворювати калькуляцію собівартості, тим самим або занижувати або завищувати показники вироблення продукції, як наслідок, спотворювати реальну ціну на продукцію.

Для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» аудиторський процес буде складатися з трьох стадій: підготовчої; проведення і завершальної. Розроблені рекомендації дадуть можливість підприємству проводити вчасно аудит витрат і вчасно реагувати і виправляти помилки, які є в обліку.

Таблиця 2

Програма аудиторської перевірки для проведення аудиту витрат для ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» [2]

№ п/п	Аудиторські процедури	Мета	Задачі	Аудиторські докази	Метод перевірки	Код робочого документу	Термін	Виконавець

Таблиця 3

Анкета перевірки витрат на ТДВ «Інститут «Дніпродіпротранс» [2]

№	Зміст	Варіанти відповіді			Оцінка системи внутрішнього контролю
		Так	Ні	Інф. відсутня	
1	Чи є відділ внутрішнього контролю на підприємстві?				
2	Чи контролюються первинні документи, що підтверджують формування витрат на підприємстві?				
3	Чи проводилась аудиторська перевірка за останні два роки?				
4	Чи були виявлені аудитором порушення?				
5	Чи відповідає документація вимогам чинного законодавства?				
6	Чи ведеться окремо облік витрат за елементами формування на підприємстві?				
7	Як ведеться аналітичний облік витрат?				
8	Чи відповідає визнання витрат П(С)БО16?				

Література:

1. Партин Г.О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: Монографія. / Г.О. Партин. – К.: УБС НБУ, 2008. – 219 с.
2. Макаренко А.П., Рамазанова С.А. Удосконалення методики аудиту виробничих витрат на промислових підприємствах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2018/6.pdf.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31 груд. 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0027-00.6>.
4. Саченко С.І. Удосконалення внутрішньогосподарського контролю витрат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/104971/102533>.
5. Скрипник М.І. Методи обліку витрат і методи калькулювання: сутність і співвідношення понять. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/65936/61396>.

Вареник Виктория Николаевна

кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры международных финансов, учета и налогообложения
Университета имени Альфреда Нобеля

Зубарева Ольга Александровна

магистрантка
Университета имени Альфреда Нобеля

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДИКИ АУДИТА
ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ НА ОДО «ИНСТИТУТ «ДНЕПРОДИПРОТРАНС»****Аннотация**

Обоснована необходимость проведения аудита производственных затрат на предприятии. Разработаны стадии аудиторского процесса для ОДО «Институт «Днипродипротранс». Каждая стадия рассмотрена детально. Представлен общий план процедур аудита затрат на ОДО «Институт «Днипродипротранс». Представлена программа аудиторской проверки для проведения аудита затрат для ОДО «Институт «Днипродипротранс». Представлена анкета проверки расходов на ОДО «Институт «Днипродипротранс».

Ключевые слова: расходы, производственные, себестоимость, аудит, программа аудита, план процедур аудита, проверка, анкета.

Varenyk Victoriia Nikolaevna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Finance, Accounting and Taxation
Alfred Nobel University

Zubareva Olga Aleksandrovna

Graduate Student
Alfred Nobel University

**IMPROVING THE METHODS OF AUDIT OF PRODUCTION COSTS
ON CAL “INSTITUTE “DNIPRODIPROTRANS”****Summary**

The necessity of audit of production costs in the enterprise is justified. The stages of the audit process for the CAL “Institute “Dniprodiprotrans” are developed. Each stage is reviewed in detail. The general plan of the procedures of cost audit for the CAL “Institute “Dniprodiprotrans” is presented. The audit program for the cost audit for the CAL “Institute “Dniprodiprotrans” is presented. The questionnaire for checking costs of the CAL “Institute “Dniprodiprotrans” is submitted.

Key words: expenses, production, cost, audit, audit program, audit procedures plan, check, questionnaire.